

*Білошицька Е. І.,
студентка 1 курсу ОКР «Бакалавр»,
16Бд-Тур,
природничий факультет,
ЗВО «Житомирський державний
університет імені Івана Франка»
Науковий керівник:
Овдіюк О. М.,
доцент кафедри екології та географії,
кандидат економічних наук, доцент,
ЗВО «Житомирський державний
університет імені Івана Франка»,
м. Житомир, Україна*

СИНХРОНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

На сьогодні політичні та воєнні конфлікти можуть значно ускладнювати умови для розвитку бізнесу. Тому постає завдання перед державою в сучасних умовах війни максимально-ефективного збереження підприємств усіх форм власності та галузевого спрямування, та підготовки їх до майбутнього відновлення. Вирішення цих завдань може включати в себе такий важливий аспект, як безпека та ризики збереження майнового та людського капіталу. Не виключенням є і сфера туристичного бізнесу, яка зазнає великих втрат в частині саме туристичних об'єктів.

Варто зазначити, що на сучасному етапі, реалії війни створили передумови для сучасного бізнесу – намагання щодо його хоча б збереження. Наявність будь-якого бізнесу є необхідною умовою для економічної підтримки країни в умовах війни. Щодо туристичної галузі, то варто зауважити, що після війни вона буде однією із динамічно-розвиваючих галузей, яка матиме стратегічний вплив на економіку України в цілому.

Виведення будь-якого бізнесу на нові ринки – це досить кропіткий процес, яка передбачає досить серйозну підготовчу роботу. Так як Україні йде війна, то в багатьох випадках доводиться докладати багато зусиль, щоб переконати потенційних інвесторів в тому, що вітчизняний бізнес може існувати та динамічно розвиватися.

Проведемо аналітичну оцінку втрат від війни в Україні, зокрема в галузі туризму. Зокрема, зарубіжні дослідники вказали на наступні тенденції. Так, Джастін-Дамієн Генетт, Філіп Кенворті та Коллетт Вілер оцінили прогнозні втрати України від російського вторгнення падінням ВВП на 45% в частині знищення критичної кількості виробничої інфраструктури, пошкодження транзитних шляхів транспортування сушею, втрати доступу до Чорного моря тощо [1].

Так, туристична індустрія в Україні є однією з найбільш постраждалих галузей під час війни. Вже на протязі 1.5 року дана галузь не може нормально функціонувати та розвиватися. Це пов'язано із заборонаю авіасполучень та транскордонних валютних операцій. Варто зазначити, внутрішній туризм в Україні також

не розвивається через численні ракетні обстріли. Через військові дії, відбулося скорочення доходів державного бюджету України від суб'єктів туристичної індустрії майже на 34%. Так, за дев'ять місяців 2022 р. туристична індустрія України сплатили податків на 33,34% менше, ніж за аналогічний період 2021 р. Таким чином за досліджуваний період 2022 р. спостерігається зменшення суб'єктів туристичної діяльності на 28%. При цьому кількість юридичних осіб зменшилася на 36%, а кількість фізичних осіб – на 25% [2]. Також, спостерігається скорочення надходження від галузі до держбюджету у 2022 році на понад 30%. Так, турбази, кемпінги, дитячі табори відпочинку сплатили на 57% менше, туристичні оператори на 35%, а туристичні агенції на 27%.

За даними Державного агентства розвитку туризму, приріст надходжень на 46% був лише від діяльності пансіонатів та гуртожитків. Так як у 2022 р. їх використовували як тимчасовий прихисток для переселенців. У 2023 р. ситуація не покращилась. У середньому галузь скоротилася на третину у порівнянні до початку 2022 р. на 29% менше було сплачено податків за перші 3 місяці 23-го року, а також на 34% зменшилась кількість компаній у туристичній галузі [3].

Проаналізуємо за регіонами діяльність туристичної галузі України у військовий період. Так, в 2023 р. найбільше зростання зафіксовано в Чернівецькій області, де туристичними суб'єктами було сплачено 5,1 млн. грн. податків (що є 98% більше, ніж за аналогічний період 2022 р.) Варто зазначити, що західні регіони України є серед лідерів туристичної галузі. Так, на 17% більше сплатили готелі і турбази на Рівненщині (3,4 млн. грн.). Заклади гостинності на Львівщині сплатили 60,4 млн. грн, а на Житомирщині – 2,2 млн. грн. Це більше на 16%, ніж торік у двох регіонах відповідно. [4]. Отже, наявність позитивної динаміки до збільшення показників сплати податків, свідчить про функціонування та розвиток бізнесу в сфері туризму, хоч і в умовах загальної стагнації економіки України.

Таким чином, майбутнє туристичної галузі України має потенціал для розвитку, і воно залежатиме від багатьох факторів та чинників. Одним із таких факторів є туристичний потенціал, в частині різноманітних туристичних природних та культурних атракцій, включаючи Карпати, Крим, Київ, Львів та інші історичні та природні об'єкти. Також, розвиток вітчизняного туризму вимагає подальшого вивчення та просування цих ресурсів на світові ринки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бордун О., Шевчук В., Монастирський В., Лучка О. Втрати та напрями порятунку туристичного бізнесу України в умовах війни. *Вісник Львівського університету*. Серія економічна. 2022. Випуск 62. URL: https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Bordun_Visnuk_Univer_Economics-stattya-22.pdf (дата звернення: 10.10.2023).
2. Цуркан І., Кривенкова Р. Пріоритети функціонування туристичної індустрії під час війни в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2023. № 79. URL: http://bses.in.ua/journals/2023/79_2023/40.pdf (дата звернення: 01.10.2023).
3. Туризм під час війни. Як галузь виживає та готується до відновлення. *KY-IVSTAR Business HUB*: веб-сайт. URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/turyzm-pid->

- [chas-vijny-yak-galuz-vyzhyvaye-ta-gotuyetsya-do-vidnovlennya](#) (дата звернення: 01.10.2023).
4. Тарасовський Ю. Як українці подорожують під час війни. *Forbes Ukraine*: веб-сайт. URL: <https://forbes.ua/news/vnutrishniy-turizm-z-pochatku-viyni-ponad-45-ukraintsiv-podorozhuvali-krainoyu-08092023-15885> (дата звернення: 11.10.2023).
 5. Як туріндустрія намагається працювати під час війни. *Ukrinform*: веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3586986-ak-turindustria-namagaetsa-pracuvati-pid-cas-vijni.html> (дата звернення: 12.10.2023).

Бойченко І. В.,
студент 3 курсу бакалаврату,
Ас-21-1,
факультет суспільних і прикладних наук,
ЗВО «Університет Короля Данила»
Науковий керівник:
Веркалець С. М.,
старший викладач кафедри архітектури і будівництва,
ЗВО «Університет Короля Данила»,
м. Івано-Франківськ, Україна

ТЕХНОЛОГІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛИЦЮВАННЯ СТІН ПРИРОДНИМ ТА ШТУЧНИМ КАМЕНЕМ

Сьогодні все більшої популярності набуває облицювання будинку каменем, воно оберігає фасад від атмосферних опадів, механічних пошкоджень, вітру, надає оригінального зовнішнього вигляду. Подібна методика обробки збільшує період експлуатації будівлі, чим не можуть похвалитися багато інших способів, саме це забезпечує її затребуваність, незважаючи на те, що для неї потрібні значні фінансові вкладення.

Фасадні роботи проводяться після завершення будівництва будинку, за умови готового даху. Облицювання каменем має плануватися ще на етапі будівництва, тому що для цього необхідно вибрати дизайнерське виконання та відповідні до нього розміри матеріалу, фактури та види. Існує два варіанти оформлення поверхні: гладка і опукла, остання більш популярна за рахунок надання природного виду будинку. При цьому камінь може використовуватися для обробки як приватних володінь, так і муніципальних та громадських. Матеріал відрізняється стійкістю до ультрафіолетового випромінювання, атмосферних опадів та вітру. Облицювання штучним каменем різної текстури, розміру та форми дозволяє отримати нестандартні дизайнерські рішення, наприклад, імітацію «дикого» каменю або цегляної кладки.